

22.11.58

יצאתי הבוקר לכפר הירוק לישיבת המזכירות עם מספר מוזמנים (משה דיין, שמעון, נציגי איחוד הקבוצות והמוטביס) לדון על המצב הפנימי במפלגה, המריבות החולמות. ביורא הסיל עלי המחיצה, אם כי לא נחיר לי עכשיו המצב הפנימי וגם אין לי בחקומה האחרונה מבע עם הצבור.

ציינתי כי מפלגתנו היא הוותיקה ביותר לא רק בישראל אלא גם, נדמה לי, בעם הישראלי והיא מהמעטות בעולם שראתה כמה מ"חלומותיה" מתקיימים, וגם מה שלא העיזה לחלום - קט ויחי. אולם רק אם המפלגה תישאר גם הצעירה ביותר - המלא בעחיד שליחותה.

היו ארבע תקופות בחולדות חנוכהנו: 1) עליה שניה - 10-14 שנים  
2) עליה שלישית - 1910-1933, 3) מעלות היסלר לשלחון ועד הקמת המדינתנו  
4) מאז קום המדינה. בכל תקופה מעלו גדולות צעירים. לא מביע לצעיר פרט בעד היוחו צעיר, אבל גם אין להקנישו בגלל זה, ואם הוא ראוי לשליחות ולהנהגה - יש ברכה בצעירותו.

תקופת העליה השנייה: קומץ קטן, חומר אנושיות ורצון להשכלה בקיבוץ  
לא כמסע (בו שלמה עבודה ערבית), לא בחברה ולא באקלים, הרעיוני השליש (רוב האכרים היו טריטוריאליסטים, ואנחנו - "ציוני צאן", סוציאליסטים ומתאככים לעומת ישוב ארבעי, חשטים לעומת דתיים). עמדנו בעני חכמה ליצור פסיאום חדשה למי רוחנו. הונחו יסודות למנועה הפועלים ועוצבו ערכי חנוכה (עבודה,

שמירה, קבוצה, דיבור עברי, עתונות, פועלים, ארגון מקצועי, שחוף האשה ושיוונות, התישכות עובדת). המפלגה היתה קטנה אבל הרעיון ותבחינה המוטרים קבעו הכל. היתה הרגשת בראשית, בדידות וכוח ושליחות - וכולם היו צעירים.

תקופת העליה השלישית: תקוות גדולות לאחר הצהרת בלפור, בארץ היתה קיימת סמכות מוטריה (עליה, שניה), כאח עליה מורחבת, שהביאה תקופת חדשה. צמח החלוצ בתנועה. חזקה חזיקה הרעיונית והמוטריה, גברת מנחם תאיהוד - נוצרה אח"ע, הסתדרות העובדים, נחאחדו המפלגות בארץ ובחו"ל.

משנת 1933 עד קום המדינה: התחלה של עליה רבתי, קמה הגמוניה פועלים בציונות ובישוב, מאבק עם הרביוניסטים ותכונתם, התרבות היסוד חבורצני, ההרצאות פנימית בתנועה, פילוג, חילוקי דעות מהגברים בשטח המדיני, חביני-לאומי, הכלכלי. בעד ונגד מדינה.

במדינה - מלחמת הקוממיות ע"י הדור הצעיר; עליה המונית וקבוץ גליות שלא היה כמוהו בתולדותינו. במדינה נפתחו אפיקי פעולה רחבים (חדשים במסגרת הממלכתית: צבא, מקידות, לימודים גבוהים. נוצר סער בין ותיקים וחדשים, מחיצות בין עדות. רבוי מפלגות, התבדלות התנועה הקבוצית. הפיקוד הפנימי והמציאות החדשה החלישו הסתח החלוצי, ההרואה הזיקה הרעיונית למפלגה, התגבר האינטרס האישי, העדתי, המקצועי: קרייריסט בתוך הנוער, קבוצות לחץ וגושים במפלגה.

### לקראת הבאות:

אין להחזיר העבר של עליה שניה ושלישית. מצאיוחנו נשחנתה ונשחנתה, אבל שומה עלינו לעצרה לפי חזוננו ועקרונותינו הרעיוניים והמוסריים. בכוח המדינה ובכוח התנדבות. המדינה בלבד לא הספיק, ויש לראות צרכי המדינה וצרכי האדם, הכלל והפרט.

דרכנו כשטחי הבטחון ומדיניות חוץ הצליחה - ונמשיך בדרך זו. קרננו בעולט עלתה בכוח: ההתישבות העובדת; הסדרות העובדים (ולשתי אלה אין דוגמא בעולם); בחל וגבורתו; כשרנו היוצר והבונה; קליטת המוני עולים; דמת המדע הישראלי. עלינו לטפל בורמים אלה.

במדינה. בפנים יש לנו מלחמה בחסימה אלה: 1) סטרימיסם מסולף,

דימגוגיזם ומשיטטי (חירות); 2) רדיפת בצע כאידיאולוגיה (כלליים);

3) השתלבות בעולם המהפכה או השמי (ממ"מ); 4) סלגנות סקטנטית (אח"ע)

5) השתלטות רבנות וסמליות דתיות.

בבחירות הבאות עלינו להביא לידי שנוי שיטת הבחירות והשלטת משטר

חלוצי בארץ למען: 6) הגברה עצמאותה הכלכלית ע"י בנין מסך בעל כושר

התחרות בינלאומית, והקדשת כל כספי חוץ אך ורק לקליטה עליה ופיתוח הארץ;

ב) חיזוק במחוננו ע"י יעולו וציודו של צה"ל ורכישה ידידים באומות העולם;

ג) קליטה עליה והגדלתה, והכנונה לקבלת יהדות רוטיה - הדבר הגדול ביותר

הצפוי לנו בשנים הקרובות. ד) חינוך חרור הצעיר בישראל לכושר מקצועי,

למעלים חלוציים, לשלטון במדע. זה מחייב ליכוד פנימי, עקירת גושים וקבוצות לחץ ואמצעי התנגדות לא חבריים (דלימות, נרגנות וכדומה). ממי נצר - חבר נאמן - שמעתי על קיום גוש בראשותו ובראשות ישראל ישעיהו, יצחק שמירא ועוד. הוא אומר "הגוש אינו סיעה, הגוש הוא המפלגה". אני מאמין בכוונתו - אבל קיום גוש מערער אחדות המפלגה.

אחרי דיברו כחמשה עשר חברים, וחטיחה נמשכה עד שש אה"צ בהפסקה של שעה

אחת, לארוחה, ולא נסתיימה. החלטנו להמשיך בשבוע הבא ביום ששי בתשע בבוקר.

חזרתי לירושלים.

23.11.58, יום א'

בישיבה הממשלה הבוקר מסר רוזן מסקנת ועדה השלושה (רוזן, בנסוב ונפתלי) על הנחיות ומקודות של אלוף פיקוד הדרום והממונים עליו ביום מבצע סיני (29 באוקטובר 1956). המסקנות נחקבלו מה אחד, אולם בנסוב ביקש רשות להוסיף על דברי רוזן וסיפר כי שאל את משה דיין עאלות כלליות על הצבא והוא סרב לענות. שאלתי מה שאל. מתשובתו נסחכר - ששאל שאלה שלא נמטר לוועדה לברר כלל. קם רוזן והודיע שהוא בחור יושב ראש הועדה אמר לאחר שבנסוב שאל את השאלה כי אין זו מענינה של הועדה. בנסוב "שכת" משום